

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

29 березня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 741/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого - Патрюка М.В.,

членів Комісії: Заріцької А.О. (доповідач), Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М.,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно судді Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Наталі Юльєвни, відкриту за окремою ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року,

встановила:

24 квітня 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшла окрема ухвала апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року щодо поведінки судді Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Н.Ю.

Колегією суддів апеляційного суду Дніпропетровської області у складі головуючого судді Зубакової В.П., суддів: Бондар Я.М., Соколан Н.О. в окремій ухвалі апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року зазначено, що суддею Вікторович Н.Ю. під час розгляду цивільної справи за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 та ОСОБА_3 про стягнення боргу та трьох відсотків річних за прострочення виконання грошового зобов'язання не було дотримано приписів частини 3 статті 122 ЦПК України, що в подальшому призвело до відкриття провадження у справі з порушенням правил підсудності, та статей 293, 296 ЦПК України, що вплинуло на строки розгляду справи та як наслідок порушило права осіб, які беруть участь у розгляді справи, на гарантований частиною 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод розгляд справи упродовж розумного строку.

Так суддя Вікторович Н.Ю. ухвалою Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області від 19 грудня 2014 року відкрила провадження у справі за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 та ОСОБА_3, не чекаючи відповіді з Відділу адресно-довідкової роботи ГРФО ГУ ДМС України в Дніпропетровській області про місце проживання (перебування) відповідачів.

Подану ж відповідачем ОСОБА_3 апеляційну скаргу на зазначену ухвалу суду про відкриття провадження у справі, у зв'язку з порушенням правил підсудності, було направлено до суду апеляційної інстанції з порушенням вимог частини 2 статті 296 ЦПК України, відповідно до якої суд першої інстанції наступного дня після закінчення строку для подання апеляційної скарги надсилає її разом зі справою до апеляційного суду. Як вбачається з матеріалів справи, апеляційна скарга ОСОБА_3 надійшла до канцелярії Держинського районного суду міста Кривого Рогу 12 січня 2015 року, однак її було передано на розгляд до суду апеляційної інстанції лише 06 лютого 2015 року, тобто через

25 днів. При цьому судом першої інстанції у період з 12 січня 2015 року по 06 лютого 2015 року проводився розгляд справи по суті, незважаючи на подану апеляцію і необхідність у зв'язку з цим негайно направити справу до апеляційного суду Дніпропетровської області.

Крім того, судом першої інстанції було направлено для розгляду апеляційної скарги відповідача ОСОБА_3 на ухвалу Держинського районного суду міста Кривого Рогу від 19 грудня 2014 року лише копії оскаржуваної ухвали та матеріалів цивільної справи, у результаті чого ухвалою судді апеляційного суду Дніпропетровської області від 11 лютого 2015 року було повернено матеріали справи до суду першої інстанції у порядку частини 7 статті 297 ЦПК України.

З урахуванням викладених обставин колегія суддів апеляційного суду Дніпропетровської області ухвалила довести до відома Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про допущені суддею Держинського районного суду міста Кривого Рогу Вікторович Н.Ю. порушення статті 6 Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, частини 4 статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та норм цивільно-процесуального закону - статей 122, 293, 296 ЦПК України.

Рішенням Комісії від 03 березня 2016 року № 599/дп-16 стосовно судді Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Н.Ю., за окремою ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року відкрито дисциплінарну справу.

У засідання Комісії з'явилася суддя Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Н.Ю.

Представники апеляційного суду Дніпропетровської області в засідання не з'явилися, хоча були належним чином повідомлені про дату та місце засідання Комісії.

Неявка заявників не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи і тому справа розглядається за відсутності осіб, що не з'явилися в засідання.

Заслухавши доповідача, пояснення судді Вікторович Н.Ю., дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія дійшла висновку про наявність підстав для припинення дисциплінарної справи.

Комісією встановлено, що в провадженні судді Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Н.Ю. перебувала цивільна справа № 210/6583/14-ц за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 та ОСОБА_3 про стягнення боргу та трьох відсотків річних за прострочення виконання грошового зобов'язання. Позов ОСОБА_1 надійшов до Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області 17 грудня 2014 року. Суддею Вікторович Н.Ю. 19 грудня 2014 року направлено запит до Відділу адресно-довідкової роботи ГУ ДМС України в Дніпропетровській області про надання відомостей про реєстрацію місця проживання відповідача ОСОБА_2, а також ухвалою суду від 19 грудня 2014 року відкрито провадження у справі. Цю ухвалу суду відповідачем ОСОБА_3 було оскаржено до суду апеляційної інстанції.

Апеляційна скарга ОСОБА_3 надійшла до Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області 12 січня 2015 року. Вказану апеляційну скаргу з матеріалами справи до апеляційного суду Дніпропетровської області було надіслано 02 лютого 2015 року. Проте ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 11 лютого 2015 року виділені матеріали у цивільній справі № № 210/6583/14-ц повернено до суду першої інстанції для належного оформлення справи у строк до 25 лютого 2015 року. Після належного оформлення справи ухвалою суду апеляційної інстанції від 04 березня 2015 року у справі відкрито апеляційне провадження.

Під час розгляду апеляції ОСОБА_3 суд апеляційної інстанції встановив, що відповідачі у справі не зареєстровані в Держинському районі міста Кривого Рогу, даний позов повинен бути пред'явлений за місцем проживання відповідача ОСОБА_3 або ж за останнім відомим зареєстрованим місцем проживання відповідача ОСОБА_2 що за територіальним розподілом міста Кривого рогу відноситься до Саксаганського району.

Ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року апеляційну скаргу Молоданової Ю.А. задоволено частково. Ухвалу Держинського районного суду міста Кривого Рогу від 19 грудня 2014 року скасовано. Справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 та ОСОБА_3 про стягнення боргу та трьох відсотків річних за прострочення виконання грошового зобов'язання направлено до Держинського районного суду міста Кривого Рогу для вирішення питання відповідно до вимог ЦПК України.

Крім того, суд апеляційної інстанції, 24 березня 2015 року постановив окрему ухвалу, якою довів до відома Вищої Кваліфікаційної комісії суддів України про допущення суддею Вікторович Н.Ю. порушення статті 6 Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та норм статей 122, 293, 296 ЦПК України.

Проте як стало відомо після відкриття стосовно судді Вікторович Н.Ю. дисциплінарної справи цю окрему ухвалу апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року було скасовано ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 09 вересня 2015 року.

Суд касаційної інстанції в ухвалі від 09 вересня 2015 року зазначив таке.

Апеляційний суд, постановляючи окрему ухвалу, виходив із того, що суд першої інстанції при відкритті провадження у справі допустив грубі порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що дало апеляційному суду підстави вважати, що суддя Вікторович Н.Ю. несумлінно ставилася до виконання своїх обов'язків щодо відправлення правосуддя, а це є підставою до застосування дисциплінарного стягнення.

Однак з висновками, викладеними в окремій ухвалі апеляційного суду, погодитись не можна.

Відповідно до статті 320 ЦПК України апеляційний суд у випадках і в порядку, встановлених статтею 211 цього Кодексу, може постановити окрему ухвалу. Суд може також постановити окрему ухвалу, в якій зазначити порушення норм права і помилки, допущені судом першої інстанції, які не є підставою для скасування рішення чи ухвали суду першої інстанції.

Згідно з пунктом 22 постанови Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2008 року № 12 «Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку» апеляційні суди постановляють окремі ухвали та направляють їх відповідним особам і органам для вжиття ними необхідних заходів у порядку, встановленому статтею 211 ЦПК України, як щодо виявлених при розгляді справи причин та умов, що сприяли порушенню закону, так і щодо порушення норм права та помилок, зокрема тяганини, інших недоліків під час розгляду справи, допущених судом першої інстанції, що не фіксуються в судовому рішенні апеляційного суду.

Окремі ухвали про допущені судом першої інстанції порушення норм права і помилки направляються для їх усунення та з метою запобігання їх виникненню (залежно від характеру та кількості) до суду першої інстанції чи суддів, які розглядали справу, або до відповідної кваліфікаційної комісії суддів.

З матеріалів справи не вбачається, що суддею Вікторович Н.Ю. було допущено навмисне порушення закону чи несумлінність.

Посилання апеляційного суду в окремій ухвалі на те, що суддя районного суду свідомо, грубо порушив норми процесуального законодавства України та присягу судді, не узгоджується з матеріалами справи.

Не можуть бути підставою для постановлення окремої ухвали порушення норм права і помилки, допущені судом першої інстанції, які були одночасно підставою для усунення цих недоліків самим апеляційним судом у межах його повноважень.

З матеріалів справи вбачається, що підставою для постановлення окремої ухвали стали ті ж обставини і порушення процесуальних норм, які були підставою для скасування ухвали суду першої інстанції від 19 грудня 2014 року про відкриття провадження у даній справі, зокрема, через недотримання правил підсудності.

Ураховуючи викладене, в апеляційного суду не було передбачених законом підстав для постановлення окремої ухвали стосовно судді Дзержинського районного суду м. Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Н.Ю.

Враховавши викладені обставини Вищий спеціалізований суд України дійшов висновку, що окрема ухвала апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року не відповідає статтям 211, 320 ЦПК України тому підлягає скасуванню.

Про скасування окремої ухвали Вищим спеціалізованим судом України, апеляційний суд Дніпропетровської області та суддя Вікторович Н.Ю. Комісію не повідомили.

У Єдиному державному реєстрі судових рішень зазначено лише дату про набрання окремою ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року законної сили, відмітка про її скасування відсутня.

Про скасування окремої ухвали судом касаційної інстанції Комісії стало відомо з письмових пояснень судді Вікторович Н.Ю., які надійшли до Комісії після відкриття стосовно неї дисциплінарної справи, як електронною поштою, так і поштовим листом 09 березня 2016 року.

В особистих поясненнях суддя Вікторович Н.Ю. зазначила, що запит члена Комісії, датований 16 лютого 2016 року, вона отримала лише 24 лютого 2016 року і пояснення на цей запит нею було надано в межах десяти днів, встановлених законодавством.

Також суддя Вікторович Н.Ю. зауважила, що вона відкрила провадження у цивільній справі за позовом ОСОБА_1, керуючись даними, зазначеними позивачем у позові, не чекаючи відповіді з Відділу адресно-довідкової роботи ГУ ДМС України в Дніпропетровській області, оскільки вказана установа, як показує практика, надає відповідь через місяць і більше після направлення судом запиту. Тим більше закінчувався календарний рік і необхідно було надавати звітність за позовами, поданими до суду. Після скасування судом апеляційної інстанції постановленої нею ухвали від 19 грудня 2014 року про відкриття провадження у справі, ухвалою суду від 24 квітня 2015 року цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 та ОСОБА_3 про стягнення боргу та трьох відсотків річних за прострочення виконання грошового зобов'язання направлено до Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області за підсудністю. Будь-яких негативних наслідків через відкриття нею провадження у вказаній справі не настало, оскільки законодавством передбачено можливість направлення справи до іншого суду у разі неправильно визначеної судом підсудності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Звернення щодо поведінки судді Вікторович Н.Ю. стосується дій, вчинених суддею до набрання чинності Законом у новій редакції.

У зв'язку з наведеним в частині дисциплінарної відповідальності судді Вікторович Н.Ю. застосовується Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року (далі - Закон).

З характеристики, наданої головою апеляційного суду Дніпропетровської області, вбачається, що Вікторович Н.Ю. працює суддею 24 роки 11 місяців. Суддею Дзержинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області працює з січня 2012 року, 16 жовтня 2012 року рішенням Вищої ради юстиції призначена головою цього ж суду, 10 квітня 2015 року рішенням загальних зборів суддів Дзержинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області обрана головою цього суду. До виконання своїх обов'язків ставиться відповідально. Приділяє увагу підвищенню професійних знань і ділової кваліфікації, вивченню нових законодавчих та нормативних актів.

Проаналізувавши обставини та факти, встановлені під час проведення перевірки, ураховуючи, що окрема ухвала апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року скасована ухвалою Вищого спеціалізованого суду України від 09 вересня 2015 року, який встановив, що суддею Вікторович Н.Ю. не було допущено навмисного

порушення закону чи несумлінності, Комісія дійшла висновку про відсутність підстав для притягнення судді Вікторович Н.Ю. до дисциплінарної відповідальності.

У пункті 3 статті 87 Закону встановлено, якщо Вищою кваліфікаційною комісією України прийнято рішення про відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, Комісія припиняє дисциплінарне провадження та повідомляє про це заінтересованих осіб.

Керуючись статтями 92-97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції від 12 лютого 2015 року), статтями 83-89, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції від 07 липня 2010 року), Комісія у складі дисциплінарної палати

вирішила:

припинити провадження у дисциплінарній справі стосовно судді Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Вікторович Наталі Юльєвни, відкритій за окремою ухвалою апеляційного суду Дніпропетровської області від 24 березня 2015 року.

Про прийняте рішення повідомити заінтересованих осіб.

Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому процесуальним законом.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени палати:

П.С. Луцюк

М.А. Макаруч

С.М. Прилипко